

25 September 2015. URL: <https://sdgs.un.org/goals> (дата звернення: 30.03.2026).

1. Дорошенко Г. О., Калініченко Л. Л., Сукрушева Г. О., Тернова І. А., Кононенко Я. В. Реалізація цілей сталого розвитку на основі ESG-факторів крізь призму європейського досвіду. Інвестиції: практика та досвід № 2/2024. С. 33-38.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-677-5-24>

LEGAL POLICY AND RELATED SOCIO-ECONOMIC ASPECTS IN UKRAINE DURING ITS EUROPEAN INTEGRATION

ПРАВОВА ПОЛІТИКА ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НЕЮ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ЇЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Serhiienko R. M.

*Postgraduate student
at Kyiv University of Law
of the National Academy of Sciences
of Ukraine,
Head of the Charitable Foundation
“Change Our Lives”
Kyiv, Ukraine*

Сергієнко Р. М.

*аспірант
Київського університету права
Національної академії наук України,
Голова Благодійного Фонду «Змінимо
наші життя»
м. Київ, Україна*

Своє прагнення до членства в Європейському Союзі, Україна розпочала фактично з моменту прийняття Верховною Радою України постанови «Про Основні напрями зовнішньої політики України», де закріпила розширення участі в європейському регіональному співробітництві у всіх сферах з метою зміцнення своєї державної незалежності та ефективного забезпечення національних інтересів [1]. Наступним кроком було підписання «Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами» [2] і ці документи дійсно декларували розвиток України у партнерстві з країнами-сусідами, країнами європейського континенту та іншими. Наступним документом стала «Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони» [3].

Вищепераховані документи, інші документи, що спрямовані на розвиток взаємовідносин між Україною та Європейським Союзом, в своїй більшості дійсно декларують кроки до економічного розвитку, розвитку правової політики, розвитку зовнішньої та внутрішньої політики держав-учасниць всіх цих угод та підписантів цих документів. Але чи насправді все це є взаємовигідним для України і чи дійсно, за останні тридцять років відбувся розвиток України, як це декларувалося?

Оскільки моя доповідь має на меті показати фактичні досягнуті результати через шляхи реформування галузей та політик, то в першу чергу я хочу почати з короткого опису поняття «правова політика» в сьогоднішніх реаліях України. А саме: правова політика, по факту, це забезпечення прав та свобод громадян, забезпечення законності, правопорядку через застосування юридичних засобів і що є цілеспрямованою, стратегічною діяльністю держави. Тобто держава, в нашому випадку – Україна, не може порушувати власні конституційні норми задля позбавлення конституційних прав та свобод своїх громадян. Але на практиці ми маємо те, що кожне п'яте рішення Європейського суду з прав людини стосується України і стосується в питанні нелюдського поводження та незаконних затримань, а сам суд фактично перебуває у стані кризи, оскільки не в змозі опрацювати ту кількість скарг, які надходять [4]. Так, можна зазначити те, що за останні роки кількість скарг від громадян України зменшується, але розглядати це з позитивного боку не варто, оскільки Україна перебуває в стані тяжкої демографічної кризи, а населення України з 52,244 млн. у 1993 році [5] до кінця 2026 року може скоротитися вже до 20 млн.[6] за словами британського журналіста Вілла Ллойда. Тобто в період з 1993 року до кінця 2026 року, ми можемо прогнозувати щорічне зменшення населення України у кількості 977тис. осіб на рік. По факту Україна щороку втрачає кількість населення, яку має місто Стокгольм у Швеції [7].

Щодо того, як правова політика держави Україна, впливає на соціально-економічні аспекти, то фактично напряду. Такі висновки ми можемо зробити з того, що держава, сформувавши свою правову політику, в результаті повинна отримати підвищення рівня життя та зайнятості населення, підняти рівень виробництва та розподілу товарів та послуг, створити гідні умови праці та підвищити рівень її оплати, зробити більш доступними освіту та медицину для населення, створити максимально комфортні умови для розвитку малого та середнього бізнесу. Але, що ми маємо по факту в результаті так званих реформ спрямованих на євроінтеграцію України? З 1995-1996 років кількість шкіл в Україні скоротилася з 22 255 [8] до 12 268, майже вдвічі, кількість закладів вищої освіти теж зменшилася вдвічі. Кількість лікарняних закладів, у період з 1990 року по 2021 рік, зменшилася з 3900 до 1200 закладів [9]. Більш ніж втричі.

Ознайомившись з наслідками формування правової політики державою Україна, під час задекларованих євроінтеграційних процесів та реформ, коротко в рамках доповіді і тільки надавши приклади в двох галузях – освіта та медицина, можна побачити те, що формування правової політики Україною у співпраці з країнами Європейського Союзу призвело до тяжкої демографічної кризи, катастрофічного зниження рівня життя, зменшення закладів освіти та лікарняних закладів, що в свою чергу буде тільки поглиблювати кризу у формуванні правової політики Україною по відношенню , як до своїх громадян, так і ведення зовнішньої політики. Особливо гостро це питання постає в розрізі того, що станом на сьогодні Україна не має жодних гарантій та термінів, щодо вступу до Європейського Союзу, як повноправний член цього Союзу.

Література:

1. Про Основні напрями зовнішньої політики України: Постанова станом на 2 лип. 1993 р. /Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 1993.
2. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Угода станом на 01 січ. 1998 р. /Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 1998.
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони: Угода станом на 14 жовт. 2025 р. /Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 2025.
4. URL:<https://renews.com.ua/politika/ukrayina-lidiryue-za-poryshenniami-y-yespl-sho-pokazav-shorichnii-zvit-za-2025-rik/>
5. URL:<https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/> (дата звернення 31.03.2026)
6. URL:https://www.unian.ua/society/naselennya-ukrajini-skorotilosya-do-20-milyoniv-britanskiy-zhurnalist-13322685.html#goog_rewarded (дата звернення 31.03.2026)
7. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BC> (дата звернення 31.03.2026)
8. URL:<https://cedos.org.ua/edustat/graph/> (дата звернення 31.03.2026)
9. URL:<https://skilky-skilky.info/kilkist-likarnianykh-zakladiv/> (дата звернення 31.03.2026)